

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001108

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-04-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Домище Мар'ян Юрійович

2. Maryan Y. Domyshche

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0001-1560-9615

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 221

Назва наукової спеціальності: Стоматологія

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Стоматологія

Дата захисту: 03-06-2025

Спеціальність за освітою: Стоматологія

Місце роботи здобувача: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8291

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.55

Тема дисертації:

1. Оптимізація ефективності транскраніальної електростимуляції на процеси заживлення ран після хірургічних втручань в порожнині рота
2. Optimization of the effectiveness of transcranial electrical stimulation on wound healing processes after surgical intervention in the oral cavity

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена удосконаленню реабілітації пацієнтів після планових стоматологічних хірургічних втручань у порожнині рота шляхом клінічного, лабораторного та експериментального обґрунтування застосування транскраніальної електростимуляції та удосконалення протизапальних засобів місцевого впливу. В результаті проведеного комплексу лабораторних, експериментальних та клінічних досліджень було обґрунтовано доцільність та розроблено напрямки удосконалення підходів до модулювання процесів загоєння ран слизової оболонки порожнини рота після здійснення планових стоматологічних втручань шляхом застосування транскраніальної електричної стимуляції та удосконалення протизапальних засобів для слизової оболонки порожнини рота у гелевій формі. Призначення ТЕС в після операційному

періоді після проведення планових хірургічних втручань у ротовій порожнині забезпечує додаткове знеболення післяопераційної рани, що позитивно впливає на психоемоційний стан пацієнтів. Окрім знеболення, ТЕС зумовлює зміну кількісного і якісного видового складу мікрофлори ротової рідини, що проявляє себе в істотному зниженні титрів патогенних, умовно-патогенних та транзиторних мікроорганізмів. Двократне застосування ТЕС у післяопераційному періоді знижує інтенсивність перебігу запальних реакцій в ході загоєння післяопераційних ран, при цьому спостерігалось зростання рівня SIgA у 2,5 раза та зниження концентрації прозапальних цитокінів у ротовій рідині (на 16% знижувався рівень IL-1 α , на 40% - IL-6 та на 12% - TNF- α). Застосування ТЕС у післяопераційному періоді прискорює перебіг реакцій ранового процесу та стимулює загоєння ран слизової оболонки порожнини рота, що проявляє себе у швидшій нормалізації цитограми ранового секрету, прискоренні епітелізації дефектів СОПР та зменшенні бактеріальної контамінації ран. Застосування ТЕС після планових стоматологічних хірургічних втручань у порожнині рота сприяє швидшій нормалізації функцій слинних залоз, що непрямо чинить позитивний вплив на регенераторні процеси. На третю добу після ТЕС-терапії нормалізуються показники ІЗЛК, ІІР, ІСЛМ, а на шосту добу деякі з них наближаються до нормативних, окрім ІІІ та ЯІІ. ТЕС-терапія позитивно впливає на перебіг ранового процесу, про що свідчать показники гематологічного індексу ендогенної інтоксикації та імунологічної реактивності організму. На загоєння ран СОПР можна ефективно впливати шляхом застосування спеціальних мукоадгезивних м'яких лікарських форм. Актуальною тенденцією у розвитку та вдосконаленні таких є розробка та впровадження в практику гідрофільних мукоадгезивних виробів з відносно високими рівнями активної речовини, які здатні фіксуватися на певний час до СОПР та виділяти активну речовину, що адсорбується через епітелій оболонки. Переважна більшість наявних стоматологічних мукоадгезивних протизапальних паст володіють достатньо вираженими протизапальними властивостями, але не всі мають одночасно задовільні адгезивні властивості та органолептичні характеристики. Було розроблено удосконалену гідрофільну рідку пасту на основі гелю карбоксиметилцелюлози із включенням комплексу протизапальних і кератопластичних засобів (6-метилурацил, лідокаїну гідрохлорид, хлоргексидину діацетат, гідрокортизон), яка показала виражені протимікробні, адгезивні властивості та задовільні органолептичні якості. Ключові слова: стоматологія, порожнина рота, слизова оболонка, планові хірургічні втручання, рана, регенерація, запалення, мікроорганізми, оральний мікробіом, електролікування, транскраніальна електрична стимуляція, знеболення, гелі та мазі, антисептики, мукоадгезія.

2. The dissertation is devoted to the work aims to improve the rehabilitation of patients after planned dental surgical interventions in the oral cavity by clinical, laboratory, and experimental justification of the use of transcranial electrical stimulation and the improvement of anti-inflammatory agents of local action. As a result of the conducted complex of laboratory, experimental, and clinical studies, the feasibility was substantiated, and directions for improving approaches to modulating the healing processes of wounds of the oral mucosa after planned dental interventions were developed by using transcranial electrical stimulation and improving anti-inflammatory agents for the oral mucosa in gel form. The appointment of TES in the postoperative period after planned surgical interventions in the oral cavity provides additional pain relief of the postoperative wound, which has a positive effect on the psycho-emotional state of patients. In addition to pain relief, TES causes a change in the quantitative and qualitative species composition of the microflora of the oral fluid, which manifests itself in a significant decrease in the titers of pathogenic, conditionally pathogenic, and transient microorganisms. Double application of TES in the postoperative period reduces the intensity of inflammatory reactions during the healing of postoperative wounds. At the same time, a 2.5-fold increase in SIgA levels and a decrease in the concentration of pro-inflammatory cytokines in oral fluid (the level of IL-1 α decreased by 16%, IL-6 by 40% and TNF- α by 12%). Using TES in the postoperative period accelerates the course of wound process reactions. It stimulates wound healing of the oral mucosa, which manifests in faster normalization of the cytogram of wound secretion, acceleration of epithelialization of oral mucosa defects and reduction of bacterial contamination of wounds. The use of TES after planned dental surgical interventions in the oral cavity contributes to faster normalization of salivary gland functions, indirectly positively affecting regenerative processes. On the third day after TES therapy, the hematologic indicators of inflammation and intoxication are normalized; on the sixth day, some approach the

normative ones. TES therapy has a positive effect on the course of the wound process, as evidenced by the indicators of the hematological index of endogenous intoxication and immunological reactivity of the body. The use of special mucoadhesive soft dosage (medicine) forms can effectively influence the healing of wounds of the oral mucosa. The current trend in the development and improvement of such is the development and implementation in practice of hydrophilic mucoadhesive products with relatively high levels of the active substance, which can fix for a certain time to the oral mucosa and release the active substance, which is adsorbed through the epithelium of the shell. The vast majority of existing dental mucoadhesive anti-inflammatory pastes have sufficiently pronounced anti-inflammatory properties, but not all of them have simultaneously satisfactory adhesive properties and organoleptic characteristics. An improved hydrophilic liquid paste based on carboxymethylcellulose gel was developed with the inclusion of a complex of anti-inflammatory and keratoplasty agents (6-methyl-uracil, lidocaine hydrochloride, chlorhexidine diacetate, hydrocortisone), which showed pronounced antimicrobial, adhesive properties and satisfactory organoleptic qualities. Keywords: dentistry, oral cavity, mucous membrane, elective surgical interventions, wound, regeneration, inflammation, microorganisms, oral microbiome, electrotherapy, transcranial electrical stimulation, analgesia, gels and ointments, antiseptics, mucoadhesion.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0118U000714 0123U100414

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Домище МЮ. Моніторингова оцінка ефективності ТЕС-терапії після стоматологічних втручань. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Медицина». [онлайн]. 2022; 66 (2): 152–254.
- 2. Домище МЮ, Горицький ВМ, Костенко ЄЯ. Систематизація результатів ефективності застосування методу транскраніальної електростимуляції у стоматологічній практиці. Клінічна стоматологія. 2016; 4:54–9.
- 3. Домище МЮ, Маляр АВ, Маляр ВА. Оцінка впливу ТЕС-терапії на мікробіоту порожнини рота при рановому процесі. Проблеми клінічної педіатрії. 2022; 2(56):71–4.
- 4. Домище МЮ, Крулько ДВ. Моніторингова оцінка впливу транскраніальної електростимуляції на психоемоційний стан при рановому процесі після оперативних втручань в порожнині рота. Art of Medicine. 2022; 4 (24): 44–7.
- 5. Domische MYu, Maliar AV, Maliar VV, Maliar VV, Maliar VA. Monitoring assessment of the early process on the background of tes therapy. Wiadomości Lekarskie. 2022; (75) 10: 2445–8.
- 6. Домище М, Мочалов Ю. Сучасні погляди на особливості загоєння ран слизової оболонки порожнини рота: огляд літератури. Eastern Ukrainian Medical Journal. 2023; 11(3): 241–59.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U000714 0123U100414

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костенко Євген Якович
2. Yevgen Y. Kostenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3997-2371

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Копчак Андрій Володимирович
2. Andrii V. Korchak

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3272-4658

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мокрик Олег Ярославович
2. Oleh Y. Mokryk

Кваліфікація: д.мед.н., доцент, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4237-3812

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Локес Катерина Петрівна

2. Kateryna P. Lokes

Кваліфікація: к.мед.н., доцент, 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8847-837X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Потапчук Анатолій Мефодійович

2. Anatolii M. Potarchuk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9857-1407

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Клітинська Оксана Василівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Клітинська Оксана Василівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Сабов Вікторія Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна